

4. Internationale samenwerkingen met Technopolis®

Wetenschap communiceren is niet gemakkelijk. Daarom worden er intensieve samenwerkingen opgezet tussen actoren die werkzaam zijn in de sector, zowel in België als op het internationale vlak.

4.1 Coördinerende organisaties

Een aantal overkoepelende organisaties van science centra maken het mogelijk om samen te werken tussen verschillende science centra, knowhow over te brengen en recente evoluties op te volgen.

Ecsite (European Network of Science Centres and Museums) is zo'n netwerk van 300 leden in meer dan 35 Europese landen. Technopolis® is *full member* van de vereniging en voorzitter van de Europese conferentie van science centra.

ASTC (the Association of Science-Technology Centers) is een overkoepelende internationale organisatie met 584 leden en 69 governing members wereldwijd. Naast science centra zijn ook science musea en aanverwante organisaties lid. Technopolis® is 'governing member' sinds 2001. Erik Jacquemyn, gedelegeerd bestuurder van Technopolis®, is lid van de *board of directors* van ASTC sinds 2003 en voorzitter van de *International Advisory Board* sinds oktober 2004.

De **Vereniging van Science Centra** staat open voor science centra in Nederland en Vlaanderen. Deze vereniging werd opgericht om de samenwerking te bevorderen tussen science centra uit éénzelfde taalgebied. Technopolis® is actief lid van deze vereniging.

Op 2 en 3 juni 2006 vond in IJsland de jaarlijkse EUSCEA-conferentie (Europese conferentie van organisatoren van wetenschapsfeesten) plaats. Technopolis® was hierop aanwezig. EUSCEA werd eind 2001 door 52 professionele wetenschapscommunicatoren van 39 organisaties uit 23 Europese landen opgericht.

Doel van de oprichting was de grensoverschrijdende communicatie en de uitwisseling van evenementen, sprekers en tentoonstellingen te verbeteren en een betere financiering van wetenschapsevenementen in Europa te garanderen. Ook Technopolis® is stichtend lid van EUSCEA.

Erik Jacquemyn, gedelegeerd bestuurder van Technopolis®, is ook lid van de raad van bestuur van het "**Fonds voor Ondersteuning kleine Science Centra**". FOSC werd opgericht door de Nederlandse overheid met de bedoeling kleine science centra te ondersteunen.

Deze verenigingen van science centra organiseren regelmatig seminars en workshops waar de leden zich verdiepen in de problematiek van wetenschapspopularisering. Ze vormen uitstekende platforms om ervaringen uit te wisselen. De overkoepelende verenigingen treden ook op als tussenpersoon voor de uitwisseling van interactieve opstellingen, tentoonstellingen en ook personeel.

De Ecsite Conferentie 2006

Van 8 tot 10 juni 2006 vond het jaarlijkse Ecsite-congres plaats in Mechelen.

Onder het motto "Everything you always wanted to know about science centres, but were afraid to ask" verwelkomde Technopolis® 713 deelnemers uit 40 landen binnen en buiten Europa.

Onder de deelnemers waren er 94 Belgen, 50 Nederlanders, 40 andere Europese nationaliteiten en 83 niet-Europese nationaliteiten. Tijdens het congres kwamen 255 internationale sprekers aan bod, waarvan 62 niet-Europese.

Enkele professionals uit de wereld van de science centra gaven tijdens de openingsessie een toespraak : **Professor em. Hugo De Man** van de Katholieke Universiteit te Leuven en Senior research fellow bij IMEC; de heer **Asger Høeg**, President van Ecsite en Executive Director van Experimentarium (Kopenhagen, Denemarken); de heer **Janez Potočnik**, Europees commissaris voor wetenschap en research; en de heer **Alan Leshner**, Chief Executive Officer van AAAS en Executive Publisher van *Science*.

AAAS, the American Association for the Advancement of Science, is een internationale organisatie voor wetenschapscommunicatie met meer dan 120.000 individuele en institutionele leden.

Ook de heer Yves Leterme, toenmalig minister-president van de Vlaamse Regering en mevrouw Fientje Moerman, toenmalig vice-minister-president van de Vlaamse Regering en toenmalig Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel gaven een toespraak tijdens de openingszitting.

4.2 Technopolis® in top 6 van Europese science centra

Eind maart 2001 werd Technopolis® onderworpen aan een strenge doorlichting in het kader van de aanvraag om als *governing member* van ASTC, de internationale vereniging van science centra, te worden erkend. Deze titel plaatste het Vlaamse doe-centrum op dat ogenblik niet alleen tussen de 62 beste science centra ter wereld, maar maakte het meteen ook één van de 3 beste science centra van dat moment.

Technopolis® is bovendien het enige science center dat deze titel zo snel na de opening (minder dan 15 maanden) behaalde.

Ondertussen kreeg ASTC er een aantal leden bij. ASTC telt momenteel 584 gewone leden en 69 *governing members*.

Er zijn 6 Europese *governing members*: Teknikens Hus in Luleå (Zweden), at-Bristol in Bristol (Groot-Britannië), Heureka in Vantaa (Finland), Techniquest in Cardiff (Groot-Britannië), Experimentarium (Denemarken) en Technopolis® (België).

4.3 Een science center van wereldklasse

Hoewel Technopolis® nog een jong science center is, wordt het al enige tijd beschouwd als dé referentie voor en door science centra. Het Vlaamse doe-centrum werd al meermaals voorgesteld als voorbeeldcenter tijdens internationale congressen. Bovendien deden sinds de opening al tientallen buitenlandse delegaties beroep op de know how van Technopolis®. Afgevaardigden van overheidsinstellingen, wetenschappelijke verenigingen, regeringen ... die zelf een science center willen oprichten, kwamen hun licht opsteken in Technopolis®.

4.4 Technopolis® in pole positie

Terwijl Technopolis® al heel tevreden was met de bestaande rangschikking op mondiaal en Europees niveau, lag er in 2003 bovendien nog een poleposition in het verschiet. Nadat alle leden van ASTC hun stem hadden kunnen uitbrengen, werd Erik Jacquemyn, gedelegeerd bestuurder van Technopolis®, begin november 2003 tijdens het jaarlijkse ASTC-congres in Saint-Paul, Minnesota, officieel benoemd tot bestuurder van deze internationale vereniging van science centra en herbenoemd in Richmond, Virginia in 2005. In 2004 werd Erik Jacquemyn verkozen tot co-voorzitter van de International Advisory Board van ASTC.

4.5 Science Center Academy voor nieuwe science centra

De deelnemers tijdens de "Ecsite/Technopolis® Science Center Academy on new science centers" werden door het management van Technopolis® en enkele buitenlandse experts terzake ingewijd in de kunst om een science center op te starten én te runnen. Tussen de sessies door konden de deelnemers bovendien via een bezoekje aan de tentoonstellingsruimte aan den lijve ondervinden hoe in Vlaanderen de verkondigde theorieën succesvol worden omgezet in praktijk. De deelnemers genoten bovendien het voorrecht om een kijkje te nemen achter de schermen van het Vlaamse doe-centrum.

In 2002 en 2003 deelde Technopolis® informatie en ervaring met 18 deelnemers van jonge, startende science centra van over heel de wereld.

Na de voltreffers van 2002, 2003 en 2004 werd ook de Ecsite/Technopolis® Science Center Academy on new science centers 2006 enthousiast onthaald.

De *Science Centre Academy on new science centres* bracht heel wat science centre projecten op het juiste pad en had reeds 87 studenten van over heel de wereld (Griekenland, Saoedi-Arabië, Polen, Zwitserland, USA,...).

De vierde Technopolis[®] Science Centre Academy on new science centres vond plaats van 21 tot 24 september 2006.

Technopolis[®] was in 2008 ook van 22 tot 27 april te gast in China om daar een Science Center Academy te geven aan een vijftigtal deelnemers. Tijdens de Academy werden de verschillende instrumenten die ingezet kunnen worden voor wetenschapspopularisering gedemonstreerd. Ook werd er een overzicht gegeven van hoe wetenschapscommunicatie in Vlaanderen georganiseerd wordt.

Van donderdag 25 tot en met zaterdag 27 september 2008 organiseert Technopolis[®] voor de vijfde keer een Science Center Academy in eigen huis.

4.6 RAP (Roundtable for the Advancement of the Profession) over Reizende wetenschap: mobiele tentoonstellingsprojecten

Een RAP is een seminarie voor een gespecialiseerd publiek, over een specifiek onderwerp.

Dinsdag 1 en woensdag 2 juni 2004 organiseerde Technopolis[®] de eerste RAP (Round-table for the Advancement of the Profession) of 'Rondetafel ter Bevordering van Vakkennis' in Europa met als onderwerp 'Reizende wetenschap: Mobiele tentoonstellingsprojecten'.

Alle deelnemers stelden hun reeds bestaande projecten of projecten in wording voor aan de hand van foto's, scenario's, schetsen ...

Technopolis[®] stelde niet alleen zijn reizende initiatieven (de wetenschapstheaters, het wetenschappelijk poppentheater en de wetenschapstruck) voor, maar nodigde de deelnemers ook uit voor een demoesessie in zijn wetenschapstruck. De deelnemers konden eveneens een bezoek brengen aan de Lumbricus, de Duitse milieubus, en de Netmobiel van de Katholieke Hogeschool Kempen.

De eerste RAP over mobiele tentoonstellingsprojecten in Europa lokte een internationaal gezelschap naar Technopolis[®]. De 39 deelnemers waren afkomstig uit Australië, China, Denemarken, Duitsland, Finland, Groot-Brittannië, Italië, Israël, Noorwegen, Puerto Rico, Tenerife, de Verenigde Staten en Zweden.

RAP over succesvolle wetenschapsshows

Technopolis[®] organiseerde zijn tweede RAP van 17 februari tot 19 februari 2005. Onder de noemer "Successful Science Shows" (3S) konden 21 deelnemers van 16 organisaties in 9 verschillende landen ideeën en experimenten uitwisselen over wetenschapsshows. Een unieke gelegenheid om dieper in te gaan op zowel de theorie als de praktijk.

Tijdens de finale van dit tweedaagse seminarie kon elke deelnemer haar/zijn eigen show presenteren aan de anderen. De prijs : de 3S-Award voor de meest succesvolle wetenschapsshow in 2005, werd gewonnen door Heureka, het Finse Science Centre in Helsinki. De directeur van het Duitse 'Physikanten' kreeg de publieksprijs.

Op 30 en 31 oktober 2006 organiseerde Technopolis[®] opnieuw een RAP over wetenschapsshows, waarop enkele edutainers werden uitgenodigd uit het Finse science center Heureka. Onder leiding van de Britse experte Wendy Sadler werden er ervaringen uitgewisseld over hoe men het best een wetenschapsshow geeft en experimenten toont. Ook de beste manieren om interactie met het publiek te bekomen werden uitvoerig besproken en getest.

Ervaringen delen in conferenties, lezingen, ...

Technopolis[®] is ook zeer actief in het delen van informatie met collega's. In 2006 nam Erik Jacquemyn deel aan vier conferenties (Association of Children's Museums, Ecsite, ESOF, ASTC, Creativity World Forum) en zat hij drie sessies voor (Ecsite: 1 en ASTC: 2).

Hij is ook gastdocent wetenschapscommunicatie op de Vrije Universiteit van Brussel (VUB) en de Katholieke Universiteit van Leuven (KULeuven).

Wetenschapscommunicatie in Europees perspectief

De communicatie van wetenschap en technologie is niet uitsluitend een Vlaamse aangelegenheid. Daarom neemt Technopolis[®] ook het voortouw in verschillende Europese projecten rond wetenschapscommunicatie.

Pupils 2S&T (Bringing pupils to science and technology)

Technopolis[®] leidt het Europese project Pupils 2S&T voor beginnende centra met als doel de uitwisseling van ideeën met betrekking tot de educatie van jongeren rond wetenschap en technologie. Het werkt hiervoor samen met drie partners: Industrion (Nederland), STC Freiburg (Duitsland) en The Palace of Miracles (Hongarije). Dit project leidde tot *een volledig rapport dat bruikbaar is voor iedereen die een science center wil opstarten of het runnen van een science center wil verbeteren.*

PENCIL

Via PENCIL (Permanent European Centre for Informal Learning) slaan veertien science centra en musea de handen in mekaar om op Europees niveau informeel leren te promoten. Technopolis[®] diende onder de noemer 'Who did it?' ('Wie heeft het gedaan?') een project in om kinderen en hun begeleiders op een interactieve manier kennis te laten maken met diverse aspecten van de forensische wetenschap. Dit thema laat toe verschillende disciplines zoals chemie, biologie en technologie te behandelen.

Technopolis[®] werkt mee aan Europees project over nanotechnologie

Science centra en onderzoeksinstituten werken samen aan een Europees project over nanotechnologie met als doel het groot publiek vertrouwd te maken met de laatste ontwikkelingen op het vlak van de nanotechnologie en de interesse voor nanotechnologie in Europa te stimuleren. Hiervoor worden enkele interactieve opstellingen uitgewerkt, maar ook wetenschapsshow's, debatten en workshops.

Hands-on Brains-on

Hands-on Brains-on is een Europees project waarbij een netwerk van acht instellingen - waaronder doe-centra, musea, ... de handen in elkaar slaan om een educatief programma voor het basisonderwijs te ontwikkelen. Het doel bestaat erin om activiteiten te ontwikkelen waarbij formeel en informeel leren gecombineerd worden. Kinderen krijgen de mogelijkheid om via nieuwe praktijkgerichte middelen vertrouwd te raken met wetenschap en technologie in hun dagelijkse leven. Het project startte op 1 december 2005 en loopt over 24 maanden.

WONDERS

Op 31 maart 2006 werd in Wenen het WONDERS-project officieel gelanceerd. WONDERS staat voor **W**elcome to **O**bservations, **N**ews & **D**emonstrations of **E**uropean **R**esearch & **S**cience. Het project verenigt organisatoren van wetenschapsfeesten.

In Juli waren enkele Technopolis[®]-edutainers met MysteriX[®] aanwezig op de Wissenschaftssommer en de ESOF-conferentie in juli.

Op het Wetenschapsfeest in oktober ontving Technopolis[®] enkele edutainers uit Finland voor een paar demo's.

